

spørge, om Nogen gjør Indsigelse derimod, ellers anser jeg Samtykket for givet. (Ophold). Det er saaledes givet.

Buff: Jeg havde ganske vist ikke tænkt, at jeg skulde blive nødt til at tage Ordet mere i denne Sag idag, men efter den høitidelige Maade, hvorpaa det ærede Medlem (Berntsen) talte, og den Alvor, han lagde for Dagen, har jeg fundet Anledning til at give ham Svar ialtfald paa nogle af disse mærkelige Udtalelser, som han fremkom med. Det forekommer mig, at naar det ærede Medlem kom til med saa stor Alvor og Pathos at udtale sig om min Stilling og om den sørgelige Stilling i det Hele, kunde han have gjort sig den Ueillighed at høre efter, hvad jeg sagde; thi det kunde have sparet ham for en Del Udtalelser. Svori bestod da mine Udtalelsers Urigtighed efter hans Standpunkt? Jeg sagde i min første Udtalelse, at jeg erkjendte fuldt ud, at ikke blot vi, som staa i Opposition, men ogsaa ærede Medlemmer paa den anden Side vare enige om at maatte have Frihed paa de kirkelige Omraader, selv paa dette Omraade, men saa erklærede jeg, at jeg antog rigtignok, at Stillingen var en saadan, at det var et haabløst Arbejde eller en haabløs Tanke at antage, at vi kunde naa til at faae dette Lovforslag ført igjennem, og da jeg havde Ordet næste Gang for at tydeliggjøre mine første Udtalelser, udtalte jeg netop, at jeg ikke havde Noget imod at stemme for, at Sagen blev sendt til et Udvalg og overgik til 2den Behandling. Men hvad har saa det ærede Medlem at bebrejde mig? Hvorfor kommer han i en saa høitidelig Stemning og taler med en saadan Pathos om den sørgelige Stilling, som skulde være frembragt ogsaa ved mine Udtalelser, naar jeg har udtalt akkurat det Samme, som det ærede Medlem ganske mærkelig selv endte med, idet han udtalte, at han heller ikke troede, at der kom nogen Verdens Ting ud af denne Sag. Nu taler han om Klarhed i Politiken og Aabenhed og Sandhed. Jeg siger nu, at jeg vil give den høitærede Kultusminister (Scavenius) det Lov for sine Udtalelser idag, at han har talt aabent til os, og det forekommer mig, at naar han er aaben, bør vi give ham det samme Svar igjen, og det er, at vi sige rentud, at vi have ikke den mindste Tro til, at den høitærede Kultusminister vil føre en saadan Sag igjennem. Det forekommer mig at være Aabenhed og Sandhed, og det er en af Grundene for mig til ganske aabent at sige: Hvorfor skulle vi sidde og tale frem og tilbage om en Sag, hvoraf der ingen Verdens Ting kommer ud? Jo, sige de Herrer, det kan gavne ude i Folket, at vi faae denne Sag drøftet. Men det kunne vi komme til, naar vi forhandle Afkøbsdrøjsen. Nu kan det maasse være mig tilladt, da den ærede Taler fik Lov til at komme ind paa Grunden for mig til at udtale mig saaledes idag, som jeg har gjort

tidligere, den Grund nemlig, den politiske Situation, og til at omtale og sammenligne 1879 og nu, at give det ærede Medlem Svar paa dette Omraade. Det forekommer mig da, at dersom det ærede Medlem vilde tænke sig lidt om, vilde han se, at der er Forskjel paa 1879 og nu. Efter Valget 1879, hvor vi sad overfor et Flertal, der var blevet valgt enten af dem, der havde umiddelbart erklæret sig for Provisoriet eller ialtfald været med til indirekte, til en vis Grad, at hjælpe Provisorierne — og af disse to Grupper bestod dengang Flertallet i Thinget — havde jeg og mine Venner intet Andet at gjøre end at prøve paa, om vi i Venstreaend kunde faa et Lovforslag ført igjennem, og det var ikke saadant et haabløst Arbejde, vi gav os til, at vi vare overbeviste om, forinden vi begyndte, at der Ingenting vilde komme ud af det. Nei, det var i fuldstændig Alvor fra vor Side, at vi tog Sagerne op i Venstres Mand, og at vi fik Forslagene ført igjennem, og det endte med, at vi fik det ærede Medlems og hans Venners Stemmer. Jeg kunde nævne en hel Række af Lovforslag, saasom Bændslynslovene, Kreditforeningsloven, Sparekasselovent osv. (Berntsen; og Hærløven!) Ja, og Hærløven, den er et Bevis for, at det ærede Medlem ikke var øresløst i den Tid (En Stemme: Og Kanonerne!) Javel, Kanonerne med. (Modsigelse fra Berntsen.) Det ærede Medlem har sikkert været med til at stemme for Kanoner. Det skulde være underligt andet i hele den Række af Lov, i hvilke han har været Rigsdagsmænd. Ialffald antog jeg, at han havde været med i 1876, da vi fik de nye Feltkanoner, men det vilde selvfølgelig føre for vidt at komme ind derpaa. Naar vi nu i 1881 eller rettere 1882 staa, som vi staa nu, hvor den Regjering, som nu sidder ved Roret, uden den fjerneste Anledning, hveksen fra det ærede Medlems og hans Venners Side eller fra mine Venners Side, har reist Kampen igjen, idet den har opløst Folkethinget ikke een, men to Gange, og hvor Belgerne have givet Svar, den ene Gang stærkere end den anden, paa den Misbilligelse og Uoverensstemmelse, hvori vi staa til Ministeriet, siger jeg, at jeg ikke kan forstaa, at vi kunde handle anderledes, end vi have gjort. Men maasse det ærede Medlem kan forstaa, hvad jeg ikke kan forstaa, thi han er selvfølgelig i virkelig god Forstand mere moderat end jeg, det er jeg villig til at anerkjende. Vi vide, at naar det ærede Medlem er paa Talerstolen overfor Høire, er han en Anden end her i Rigsdagen, naar der skal forhandles. Jeg siger derfor, at det ærede Medlem er i god Forstand mere moderat end jeg. Men jeg siger, at jeg kunde ikke forstaa, at vi, efter hvad der var foregaaet ved de sidste to Valg, og efter at Regjeringen, uden den fjerneste Anledning fra mine eller fra det ærede Medlems Venners Side havde reist Kampen paany, skulde reise ind